

Yhdyntöjä ja synnytyksiä

Legioonan ensikertalaiset tekevät uskomattoman upean näytelmän armosta, toivosta ja rakkaudesta.

Idyllin roolihahmot ovat pitkälle tyypiteltyjä ja karrikoituja. Toiminnan yleisperiaatteena on sumeilematon voiman käyttö.

Pertti Julkunen

Pannuhuoneessa tapahtuu kaksi synnytystä. Toinen lapsi syntyy ongelmitta ja päästää ilmoille iloisen kirkunan. Toinen vastasyntynyt on sininen ja äänetön. Haalareihin pukeutunut naispuolinen talonmies ottaa pienen keskenmenneen syliinsä ja kohta kuuluu sittenkin pientä elämäntäyteistä vauvan ääntelyä. "Minä läppäsin sitä perseelle", sanoo rouva talonmies asiallisesti.

Lapset syntyvät Legioonateatterin uuden näytelmän "Idylli" loppukohtauksessa. Synnytyksiä edeltää suuri määrä vaikuttavia vuorovaikutuksia, jotka tapahtuvat yhdessä neljän perheen asumassa puisessa vuokratalossa. Asukkaita on 16. He ovat Legionan uusia, viime syksynä aloittaneita näyttelijöitä. Joukossa näkyy vain kahdet vanhastaan tutut kasvot.

Valtavia voimapusseja

Minua jännitti etukäteen nähdä, miten ensikertalaiset tekevät ensi-iltansa. Mutta ensikertalaisia itsejään ei jännittänyt, tai ainakaan sitä ei nähnyt. Odotin ilman muuta ainakin pientä jäykistelyä, liian huolellista lausuntaa ja teennäistä juoksun humpsuttelua. Sellainen kuuluu varttuneemminkin harrastajänäyttelijöillä tavallaan asiaan, mutta nyt odotukseni ei täyttynyt. Jokaisen näyttelijän työ oli rentoa, rohkeaa ja kokemuksen olemattomuuteen nähden erittäin hyvin hallittua.

Legioonassa **Virpi Koskelan** ja **Timo Seppälän** legendaarisista päivistä lähtien puhaltaneen hengen jatkuvuutta on vaikea selittää. Se vain vaikuttaa ja näköjään periytyy uusille polville. Työryhmän käsikirjoituksella sekä **Jani Moilasen** ja **Marko Vartian** ohjauksella on osuutta tämänkertaiseen ihmeeseen. Ne sopivat hyvin ensikertalaisille.

Näytelmän rakenne on hajanainen. Kohtaukset ja ihmiset kuljettavat kyllä kiinteästi toisiaan ja kaikki liittyy kaikkeen, mutta kokonaisuudesta ei muodostu sellaista palikkataloa, jota yhden tai useammankaan kohdan epäonnistuminen horjuttaisi.

Avara ja moniväyläinen saaristolaisrakenne auttaa välttämään turhia paineita ja pelkoja. Joustava ja helposti muunneltava kokonaisuus antaa myös mahdollisuuden näyttelijöiden henkilökohtaisten pyrkimysten huomioon ottamiseen. Lopputulos antaa sen vaikutelman, että mahdollisuutta on käytetty hyväksi.

Idyllin roolihahmot ovat pitkälle tyypiteltyjä ja karrikoituja. Toiminnan yleisperiaatteena on sumeilematon voiman käyttö. Ohjaajien ratkaisu on viisas ja kaunis. Nuori, vahva ihminen oppii helposti voimanäyttelijäksi, jos vain uskoa ja luottamusta riittää. Tai ainakin hän oppii nopeammin voimailijaksi kuin vivahteiden taitajaksi.

Nyt vivahteita opetellaan voiman kautta. Näyttelijät ikään kuin pullistavat voimansa raikuvaksi palloksi. Ja sitten, jos he tahtovat ja osaavat, he hellittävät hieman ja antavat voimapussinsa rypistyä vähän. Näyttelemiseen ilmestyy persoonallisia vivahteita.

Marjo Laine näyttelee 14-vuotiasta tyttöä, joka synnyttää pannuhuoneessa ja pitää siellä näytelmän loppumonologin. Laine saa pinkeää pussiaan kurtistamalla työhönsä liikuttavaa persoonallista henkevyttä. **Hannu Oksanen** on tissi-implantteja tekevä lääkäri ja narsistinen homomies. Hän panee

ankarasti liioitellun tyyhinsä välillä lepattamaan oudosti. Se on aikamoinen temppu. Persoonallinen tyyli huokailee sosiaalipsykologisen karikatyyriyypin huokosissa.

Valheita ja vouhotusta

Idyllin talossa asuu homopari, joka on adoptoinut kaksi tyttöä. Toinen tyttö on uusnatsi, toinen tavallinen ja suloinen. Talossa asuu myös äärikristillinen perhe. Se on näytelmän ainoa normaali ydinperhe: isä (Usko) + poika (Toivo) + äiti (Lempi).

Homoparin yhdyntämylvintä säästää seinän takaa perheen ruokarukousta. Kolmannessa asunnossa asuu sisaruspari ilman vanhempiaan. Veljen tuttava käy panemassa siskon paksuksi. Neljännessä asunnossa asuu isä ja hänen kaksi poikaansa. **Mikael Hänninen** tekee hienovireistä työtä pikkuveljenä, joka uskoo myrkyttäneensä äitinsä raskausmyrkytykseen.

Natsit eivät edusta näytelmässä vähimmässäkään määrin natsseja, vaan meille kaikille yhteistä ajattelumattomuutta ja vaarallista vouhotusta. Idyllin homot eivät tietenkään edusta homoja, vaan kahdenkeskisissä suhteissa yleisesti harjoittamaamme väärää vallankäyttöä ja väkivaltaa.

Äärikristillinen perhe on Legioonan ankaran ivan kohteena, mutta kritiikki ei kohdistu kristillisyyteen. Se ottaa käsittelyyn sellaisen pyhillä asioilla pelaamisen, johon syyllistyvät silloin tällöin sekä uskovat että ateistit.

Tarkoituksena on ottaa esiin se yleinen ja yhtäläinen alttius valehtelemiseen, jonka turvin onnistumme jatkamaan huonoa elämää ja tekemään sen entistä huonommaksi.

Viisautta ja vakavuutta

Idylli kertoo ihmeestä, syyllisyydestä vapautumisesta ja armosta. Sitä tekisi mieli sanoa uskonnolliseksi näytelmäksi, jos "uskonto" ei olisi niin monipuolisesti ryvettynyt sana.

Nuoret ihmiset tekevät mielellään parodiaa, mutta aika usein käy niin, että kohde jää koskemattomaksi. Piikit menevät ohi, kun ivan kohdetta ei oikeastaan tunneta. Legioonan työssä koululaisvitsit ovat kaukana. Meno on lapsellisen railakasta, mutta kumma elämän tuntemus kuppelehtaa sen mukana. Lavalla karehtii charmikasta pahanteon ja syyllisyyden ymmärtämistä.

Synkimmin syyllisyyttä tuntevat ne, joilla on siihen vähiten aihetta. Kiusatut tuntevat syyllisyyttä kiusaajien teoista, lapset tuntevat syyllisyyttä vanhemmistaan, nuoret äidit vielä syntymättömistä lapsistaan.

Ohjaaja Moilanen sanoo käsiohjelmassa, että näytelmän sanoma on sama kuin Legioonan toiminnassa muutenkin: "meidän täytyy antaa anteeksi toisillemme ja itsellemme. Tai me ei selvitä."

Idylli kertoo kohtausta kohtaukselta, miten monella tavalla henkilökohtainen ja luovuttamaton asia anteeksi pyytäminen ja antaminen on. Kohtausten sarja ankkuroituu karnevalistisuudestaan huolimatta lujasti jokapäiväisen elämämme ankeisiin sattumuksiin, mutta päättyy ihmeeseen.

Anteeksi pyytäminen opettaa, että olemme itse vastuussa asioistamme. Anteeksi antaminen ratkaisee asiat ja katkaisee rumat riippuvuudet. Legioonan uusi näytelmä väittää, että voimme lopettaa pahan tekemisen. Sen kun vain lopetamme, ei siinä sitten sen kummempaa. Armo on annettu meille kaikille. Samalla meille on annettu vapaus ottaa tai olla ottamatta armo vastaan. Armon ja vapauden kulmasta katsoen elämä on yhtä suurta ihmettä.

16.05. 04:03

Uutispäivä Demari